

יער אודם (ניווט היובל) – דבר המתכנן

דן צ'יזיק

כבר מזמן היה ברור לי שלרגל יום הולדתי ה-50 (ולכן "ניווט היובל") אני מארגן תחרות ניווט בסימן 50, וכן היה ברור שזו תתקיים ביער אודם, המפה שבה השקעתי יותר מאשר בכל מפה אחרת ומהווה עבורי פרויקט אישי ומיוחד. לאחר התלבטויות החלטתי לוותר על רעיון 50 הק"מ (שליחים בקבוצות של 5) ולהכין ניווט 50 תחנות, בצורה שבה כמעט כל הנוטים יוכלו להנות ולסיים בהצלחה.

הניווט מורכב משני מסלולים, שאותם ניתן לבצע באיזה סדר שרוצים ועם או בלי הפסקה ביניהם. כל המסלולים מזנקים ומסיימים באותה הנקודה, בתוך שטח הכינוס.

בהרשמה לתחרות ניתן לבחור מסלול ארוך (רגיל ארוך + מיקרו) או בינוני (רגיל קצר + מיקרו), וההרשמה מזכה באפשרות לנווט את שני המסלולים, ובסך הכל 50 תחנות. מי שחושב שלא יוכל לסיים הכל יכול כמובן לוותר על מסלול אחד.

מסלול "רגיל"

זהו מסלול ניווט רגיל הכולל 20 תחנות, עם שני אורכים אפשריים:

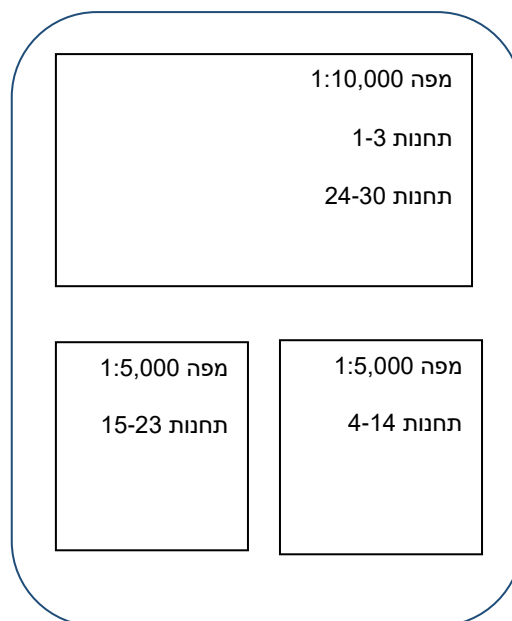
ארוך: 6.9 ק"מ, 205 מ' טיפוס

קצר: 4.1 ק"מ, 125 מ' טיפוס

מסלול "מיקרו"

מסלול מיוחד הבנוי משני סגנונות שונים, על גבי אותו דף נייר:

- 3 תחנות רגילות, המובילות אל אזור ה"מיקרו".
- ניווט מיקרו ובו 20 תחנות, על גבי קטע מפה מוגדל לקנה-מידה 1:5,000. גם קטע זה מפוצל לשניים כדי שניתן יהיה לקרוא את המפה, אז הקטע המוגדל מופיע על הדף פעמיים. שימו לב שתאור התחנות לשלב זה כולל רק את קוד התחנה – אין צורך בתאור הפריט מפני שמרכז העיגול תמיד מכיל פרט ברור (וגם אין מקום על הדף).
- 7 תחנות נוספות (רגילות) המובילות חזרה לסיום.
תאור סכמטי של המפה שתקבלו:

אורך המסלול הוא 3.3 ק"מ, עם 55 מ' טיפוס. לתשומת לבכם, יש שני גרסאות של המסלול, אחת לרצי המסלול הארוך ואחת לרצי המסלול הקצר.

מסלול עממי וקצרצר

בנוסף מתקיים מסלול עממי/קצרצר (אותו המסלול), והפעם בסגנון מיוחד: לאור מיעוט השבילים המסלול הוא כולו ביער, ועל-מנת להקל על הניווט יצורף אליו סיפור דרך מפורט, שיסביר לנוטים איך "לתקוף" כל תחנה ולנווט אליה בצורה נכונה. לאור היעדר השבילים, כדאי מאד לצאת למסלול עם מצפן. המסלול הוא באורך 2.3 ק"מ עם 12 תחנות, אך ניתן לקצר ל-1.6 ק"מ ו-9 תחנות.

מנהלות

שטח הכינוס הוא בקרחת יער גדולה הסמוכה לדרך הראשית של היער. יש להיזהר בירידה עם מכוניות לתוך הקרחת, יש קטע קצר שהוא קצת בעייתי. יש בכינוס הרבה צל (לאנשים, לא למכוניות), אבל אין מתקנים כלשהם. המסלולים הרגילים כוללים תחנות מים. אם יהיה חם נוסף מים גם למסלול המיקרו. בעממי/קצרצר אין מים.

על היער והמפה

לאלה שלא מכירים, מובא להלן תאור היער מאחד מהניווטים הקודמים, עם עדכונים קלים. מיפוי השטח החל בשנת 2009 ובוצע ברובו עד 2011, עם הרחבות ב-2015 וגם תוספת קטנה השנה – בסך הכל 150 שעות עבודת שטח ומפה של 6 קמ"ר.

מבט כללי על היער מדרום-מערב

גבולות גזרה ושבילים

שטח המפה מתוחם על-ידי כביש מספר 978 ממערב, כביש 9799 מדרום, מושב אודם מצפון, וקיבוץ אלרום ושטחים חקלאיים ממזרח. הפינה הדרום-מערבית של המפה היא בצומת גוב געש, והפינה הצפון-מזרחית ליד גדר המטעים של אלרום – ויש בין שתי הנקודות האלה הפרש גובה של 220 מטרים. מה שמעניין הוא שבין שתי הפינות האחרות של המפה (צפון-מערב לדרום-מזרח) ניתן לרוץ כמעט על קו גובה. אורך המפה (מצפון לדרום) קצת פחות מ-3.5 ק"מ, ורוחבה מגיע עד 3 ק"מ. את המפה חוצה מצפון לדרום דרך עפר ברורה ורחבה, עבירה לכל רכב בכל מזג אוויר. מלבדה יש מספר קטן של שבילי רוחב, חלקם בולטים יותר וחלקם פחות. יש גם מספר שבילים לא ברורים בשטח, שאינם מסומנים במפה על-מנת לא לבלבל.

תבליט

שטח המפה הוא מדרון ארוך ומתון, היורד מצפון-מזרח לדרום-מערב. אין כמעט פרטי תבליט בולטים, אך ישנם כפלי קרקע, שלוחות וואדיות, שיסייעו מעט בניווט. המדרון תלול יותר בצד המזרחי של המפה, ובחלקו הקטן אפילו תלול מאד. קווי הגובה במפת הבסיס היו לוקים בחסר, במיוחד במה שנוגע לכפלי הקרקע, ונאלצתי לבצע המון תיקונים. אני מניח שיש מקומות בהם פיספסתי, וקווי הגובה עדיין נראים קצת מנותקים מהמציאות – אבל בכל מקרה זהו לא שטח שמומלץ לנווט בו לפי התבליט, אלא רק להיעזר בו.

בחלק הדרום-מערבי של המפה נמצאת אחת מהג'ובות הקטנות יותר הפזורות באזור זה:

[http://he.wikipedia.org/wiki/ג'ובה_\(גאולוגיה\)](http://he.wikipedia.org/wiki/ג'ובה_(גאולוגיה))

צמחיה

מה שמייחד את יער אודם זה הצמחיה. רוב המפה מורכבת מיער, ובו פסיפס של קרחות – חלקן גדולות ואפילו מלבניות, חלקן קטנות יותר. מרוב קרחות, חלק גדול מהיער הוא בצורת פסים רחבים של עצים, המפרידים בין קרחות סמוכות.

השליש הדרומי של המפה הוא דליל יותר – שטח פתוח גדול, ועליו פסיפס של עצים בודדים, קבוצות עצים ושדרות – בעצם ה"נגטיב" של החלק הצפוני.

קל לנווט בקרחות? ממש לא. צורתן של רוב הקרחות נשברת על-ידי עצים וקבוצות עצים שבתוכן, כך שקשה לראות את הצורה וקל לטעות במחשבה שקבוצת עצים היא קצה הקרחת. לתשומת לבכם...

קרחת יער בינונית

רוב היער נוח מאד לריצה, למרות שבאופן כללי יש יותר אבנים בתוך שדרות העצים מאשר בקרחות. חלקים קטנים הם קשים יותר למעבר עקב צפיפות העצים והענפים, ומסומנים בצבע ירוק בהיר, אבל אל תנסו לנווט לפיהם – היה קשה מאד להחליט מה לסמן בירוק, ובאותה מידה יהיה לנוטים קשה להחליט אם קטע מסוים הוא ירוק או לבן.

עצים בודדים מסומנים בעיגול ירוק, עצים (בודדים) מסוג שונה ב-X ירוק, ועצים קטנים או שיחים בנקודה ירוקה. כל קבוצה של שני עצים או יותר, אלא אם כן הגזעים ממש צמודים, מסומנת כקבוצת עצים ומוקפת בגבול צמחיה ברור. ככלל, השטח הפתוח מסומן בצבע של שטח פתוח ("צהוב" כהה יותר), ולא פתוח טרשי, וכל הקרחות הבולטות וקבוצות העצים מוקפים בגבול צמחיה ברור.

יער ירוק

קרקע

הקרקע ביער אודם נוחה לריצה. רוב הקרחות הן פשוט משטחי אדמה חלקים לגמרי, ואין בכלל צמחיית קרקע. בתוך שדרות העצים יש יותר אבנים (לא סלעים), וגם בחלק מהקרחות יש הרבה אבנים שמקשות מעט על הריצה.

במפה תראו הרבה גדרות אבנים הרוסות, הנמשכות לאורך שדרות העצים. חלקן הקטן (בעיקר באזור הדרומי) ממש בולטות, אבל רובן בגובה של שתיים-שלוש אבנים – כמו במקרה של היער הירוק, היו פה הרבה התלבטויות בין סתם שאריות של גדר שלא כדאי לסמן, למשהו בעל צורה (אורך) שיכול להועיל בניווט. בכל מקרה, אין אף גדר שממש מעכבת את התנועה.

פרטי נוף מלאכותיים

גלי אבנים

אמנם הייחוד של יער אודם הוא בצמחיה, אבל הוא טומן בחובו שלל הפתעות מעשה ידי אדם (בעצם גם הצמחיה היא כזאת). יש חורבות, גלי אבנים, תלוליות, שקעים (נראה שחלקם מנפילת פגזים בעבר), ועוד.

בין הפרטים המעניינים יותר יש מספר לא מבוטל של מחפורות, כנראה מימי הסורים. מחפורות אלה נראות כמו שקע מלבני עם צד אחד פתוח, לפעמים עם שאריות של קיר אבנים בצד הפנימי. הן סומנו במפה בסימנים מיוחדים: "ח" שחור אם יש שארית של קיר, או חום אם אין. בתאור התחנות הן מופיעות עם סימן של מחצבה.

מחפורת

חורבות

שדה מוקשים

יש בשטח המפה שדה מוקשים מוכר, בקצה הדרומי. השדה מגודר, אך הגדר לא במצב טוב.

מצפן

אין (למיטב ידיעתי) ביער אודם בעיות עם המצפן, ולהיפך – רצוי מאד להשתמש במצפן ולסמוך עליו, כל הזמן. השטח מבלבל, ובמעברים התכופים בין קרחות ליער קל מאד לשנות כיוון בטעות.